

— Περιεργον! ό γείτων μας ό δικηγόρος ἀρχίζει βλέπω νὰ πτερυγίζῃ εἰς τοὺς αἰθέρας τῆς ποιήσεως! ιδού ἐν φυμάτιόν του! ἀς ίδωμεν τοὺς στίχους τοῦ θεμιστοπόλου ἀπογόνου τῶν δρυοτόμων!

Καὶ μηδόλως ἀναμένων τῆς γυναικὸς αὐτοῦ τὴν συναίνεσιν, ἥρχισεν ἀπαγγέλλων τοὺς στίχους, τὸ πρῶτον μετά τινος στόμφου εἰρωνικοῦ· ἀλλὰ καὶ ὅσον προὔχωρει ἡ φωνὴ αὐτοῦ αὐτομάτως ἐπάλλετο· ἀσυναισθήτως ἡ συγκίνησις ἡ ἐμπνεύσασα τὸν ποιτὸν μετεδίδετο καὶ εἰς τὸν ἀναγνώστην ἐπιβλητικῶς:

"Ιον ἀγρύνεις ἐπόθησε γλυκὺν νὰ εὕρῃ μνῆμα
εἰς θεῖον κόλπον τῆς λαμπρᾶς καὶ νέας βασιλίσσης,
ἥτις ὥραία, εύτυχῆς καὶ ἀλαζῶν ἐπίστης
συγχάκις εἰς τὸ δάσος του βραδὸν ἐπλάνα βῆμα.

"Οπως ἔλκυστη μίλαν τῆς θωπείαν, ἐν τῆς βλέμμα,
τὸ τάλαν ίον ἔχυνε στόνον λεπτὸν ἡρέμα,
ἄρωμα ἔρωτος ἄρερόν . . . ἀλλ' ἡ σκληρὰ ἐκείνη
παρηγέλθειν! . . . ἀπτηξίωσε, φεῦ, πρὸς αὐτὸν νὰ κλίνῃ!

"Ω! καὶ ἐκ λύπης πρὸς αὐτὸν λεπτῆς, βωβῆς, κρυψίας,
βλέμμα ψυχρὸν ὡς σάθενον ἀς ἔρριπτε λαθράτον!
πλὴν οἵμοι, τὸ ἐνέχρωσεν ὑπὸ τὸ κοῦφον βῆμα,
ἐνῷ αὐτὸν μὲ ἄρωμα πικρᾶς περιπαθείας
τῆς καλλονῆς τὴν ἀνασταν ἐπέλουσεν ἐκπνέον,
ἥτις οδός τ' ἀνέπνευσε ψυχρῶς προβάσα! . . . κρῆμα! . . .

Φ. Καδαρού.

— Μὰ τὴν ἀλήθειαν, ἔστω καὶ ἀν ὄνομάζοται Καδαρού ὁ ποιτὸς! ἀνέκραξεν ὁ Ἀλέρτος μετὰ τὸ τέλος τῆς ἀναγνώσεως· οἱ στίχοι του δέξιζον περισσότερον ἀπὸ τὸν πηγὴν ἐκ τῆς ὁποίας ἀπέρρευσαν.

— Αὐτὸς ὁ νέος φαίνεται ὅτι ὑπέφερε μέγαν πόνον τῆς καρδίας, εἴπε στενάζουσα ἡ αἰσθηματικὴ καὶ συμπαθὴς Ἰερανδή.

— Δὲν ἀνεγνώσατε λοιπὸν τὸν Γκαῖτε, ἀγαπητὴ; ὑπέλαβεν ἡ Θηρεσία μετά τινος τραχύτητος· ἀς μοὶ ἐπιτρέψῃ ὁ νεοφανῆς ποιτὸς σας νὰ τὸν διαβεβαιώσω ὅτι οὐ μόνη του ἀξία εἶναι οὐ τοῦ μεταφραστοῦ· ἀφ' ἐτέρου δὲ ἐμὲ τὸ δακρυόν τοῦτο ίον μὲ ἐκτραχύνει πάντοτε· ὥφειλε λοιπὸν οὐ βασιλισσα νὰ φυλακισθῇ εἰς τοὺς τέσσαρας τοίχους τοῦ δωματίου της διὰ τὸν φόδον τοῦ νὰ θέσῃ τὸν πόδα ἐπὶ ἀνθυλαῖον καμεροποῦς;

— "Οχι! εἴπεν οὐ Ιερανδή ὑπερανοίγουσα τοὺς μεγάλους ὄφθαλμούς της, νεανικούς ἔτι παρὰ τὸν πάροδον τὸν ἐτῶν· ἀλλ' ἀν τούλαχιστον η βασιλισσα κανά μπαξ ἐλεγεν: «὾, τὸ δυστυχὲς ίον! . . . »

— Ἀγαπητὴ μοι φίλη, εἴπεν ἐν συμπεράσματι ὁ Ἀλέρτος, φθάνει εἰς βαθμὸν θεικότητος, ὅστις μοὶ προξενεῖ ρύγος· θέλεις νὰ δοι εἰπω τι θὰ ἔκαμνες οὐ δην ἦδος ἀνασσα; θὰ ἐδρεπες τὸ ίον, ίνα παρασκευάσῃς ἔγχυμα χάριν τῶν ἀρρώστων σου . . .

— Η κόμισσα οὐδὲν ἀπήντησε πρὸς τὸν χαριτολογίαν, ἀλλ' ἐστρεψε πρὸς τὸν σύζυγόν της βλέμμα ἐν ἀνεγνώσκετο μομφὴ τις.

— Ήμέραν τινὰ η Θηρεσία διέβη τὰς εὐφύτους δενδροστοιχίας τοῦ κώπου αὐτῆς καὶ κατῆλθε πρὸς τὸν παρόχθιον οἰκισκὸν τοῦ γηραιοῦ πορθμέως, ἐπιθυ-

μοῦσα νὰ ὅμιλησῃ πρὸς αὐτὸν κατ' ίδιαν περὶ σπουδαῖον θέματος. Ἐπεδίωκε δηλονότι νὰ καταπείσῃ αὐτὸν ὅπως μεταλάβῃ τῶν ἀχράντων μυστηρίων κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα, πτῖς προσήγγιζεν· πτο δὲ οὗτος ἀγών ἐν φάσι τριακονταετίας πῦρ ὅλαι τῶν κατὰ καιρούς ιερέων τῆς ἐνορίας αἱ πολύμοχθοι προσπάθειαι πήττωντο καὶ ἐξεμπενίζοντο. Ἀλλ' η νεαρὰ αὕτη γυνὴ κατεῖχε τρόπους πειθοῦς ίδιαζοντας ὅλως καὶ ἀγνῶστους πρὸς τοὺς πολλούς. Ἀνωφέλως προενεγκούσα ἀπειλὰς καμινοσπλάγχνου Κολάσεως καὶ Παραδείσου ἡγίας ἐλπίδας, προέβαλεν ἐπειτα ὑποδέσεις γεωδεστέρας καὶ πήττον ὑψηλάς πλάνης καὶ τοῦτο ἀπέβη εἰς μάτην.

— Κυρία κόμισσα, εἰπεν ὁ Σινιόλ, τίποτε δὲν μοὶ λείπει· εἶμαι καθ' ὅλα εύτυχης, ἐκτὸς μόνον ὅταν αἰθνιδία πλήμμυρα ἀνυψώθῃ τὰ κύματα τοῦ Ροδανοῦ· ἀλλὰ καὶ καυμάτιαν θεραπείαν τούτου δὲν γνωρίζετε βέβαια, οὔτε σεῖς, οὔτε οἱ ιερεῖς.

Οὐχ πήττον ὁ μαρμαρόψυχος φιλόδοιφος οὗτος εἶχε καὶ ἀδυναμίαν τινά: εἶχεν εἰκονομανίαν οὕτως εἰπεῖν. Οἱ τοῖχοι τῆς κατοικίας αὐτοῦ ἤσαν αἰωνίως ἐπεστρωμένοι διὰ γυρίων στρατιωτικῶν, πολιτικῶν ἢ καὶ θροσκευτικῶν εἰκονογραφιῶν, ἀνεξαρτήτως τοῦ εἰδους. Όθεν βαυκαλίζομενος ὑπὸ τῆς συμπιπτούσης μοναδικῆς εὐκαιρίας δηπαρτίση τὸν συλλογὴν αὐτοῦ διὰ προσωπογραφίας σπανίας καὶ ποθητῆς, ἐδήλωσεν ὅτι ὁμολογεῖ εἰδικοῖν καὶ τελείαν ἐπιστροφῆν πρὸς τὸν Θεόν, ἐὰν η κόμησσα συνήνει νὰ τῷ δώσῃ τὸν εἰκόνα αὐτῆς. Η Θηρεσία συλλαβοῦσα αὐτὸν ἐπὶ τῷ λέξει, εἰσήκουσε τὸν παράκλησιν εὐχαρίστως, κατ' ἐκείνην δὲ τὴν ἡμέραν τῷ ἔφερε τὴν φωτογραφίαν της.

Τῆς συμφωνίας ἐπικυρωθείσης η ἔστιν ἡγέρθη ὅπως ἀναχωρήσῃ, καθ' ὅτι ὁ πορθμεύς, προσκαλθεὶς ὑπὸ τίνος πελάτου, ἐπίδοι εἰς τὸν δέμον του. Ἀλλ' αὐτοστιγμεὶ διαβλέπει τὸν Φορτουνάτον, ὅστις, κεκρυμμένος ὅπισθεν πυκνοφύλλου ἀναδενδράδος κλημάτων, ἀπέλαυνεν ἀκωλύτως τῆς θέας αὐτῆς, παριστάμενος λάθρᾳ εἰς τὸν συνομιλίαν! Οὐδέτοις ἐκδηλώσασα τὸν ταράσσονταν αὐτὴν ἀμπχανίαν η ἀγγελόμορφος κατηχήτρια, ἐδημεύεν ἵνα διαβῆ τὰς δύο η τρεῖς ἐκατοντάδας βημάτων, αἰτινες τὸν ἔχωριζον ἀπὸ τῆς μικρᾶς τοῦ λειμῶνος θύρας· ἀλλ' οὐ νεανίας ἀκολουθήσας, συνήντησεν αὐτὴν παρευθύνεις. Γυμνὴν ἔχων τὸν κόμην, παράφρων ἐκ πάθους, ωχρός καὶ φιγῶν ἐξ ἀνυπερβάντου ἀγωνίας, καθ' ὅτι ἐνόει ἀσφίστως ὁ τάλας εἰς όποιαν ἔμειλες νὰ προσθῇ ἀκρότητα, ἀλλ' οὐχ πήττον προσπαθῶν νὰ καταπραύνῃ ἐαυτόν, δηποτε δώσῃ εἰς τὸν λόγον ἐλαφράν καὶ ἀφελῆ χάριν τριοδικῆς λυρωδίας ἐκτοξευομένης πρὸς καλλίμορφον διαβάτιδα, ἐψιθύρισεν:

— Επὶ τῷ αὐτῇ τιμῇ, κυρία, θὰ πράξω, ἀν θέλητε, ὅτι μέλλει νὰ πράξῃ ὁ γέρων Σινιόλ.

Η Θηρεσία ἔστη· αἱ ὄφθαλμοι πειθαρέων καὶ κατεπορφυρώθησαν αἱ ἀγραί παρειαὶ τῆς ὑπὸ διαπύρου φλογός· οἱ δὲ ὄφθαλμοι αὐτῆς, ἐν οἷς ἐσπινθοροβόλει τῆς τιμῆς καὶ τῆς εὐγενείας η καλλίστη πνοής αἰγάλη, προσεΐδοντες ἐπὶ στιγμὴν ἀτενῶς τὸν ἀφροντα τολμητίαν, τρέμοντας ως φιγούσιν ὑπὸ τῆς ιτέας φυλάργια.

— Κύριε, σᾶς συγχαίρω ! τῷ εἶπε· διὰ μιᾶς μόνης φύσεως ὑβρίσατε τὴν στιγμὴν ταύτην μίαν γυναικα καὶ τὸν Θεόν !

Οὐδεμίαν δὲ τροσμένουσα ἀπάντησιν ἐπανέλαβε τὸ γοργὸν βῆμα. Ἀλλ᾽ ὅπισθ αὐτῆς ὑπόκωφον ἐπιφύνημα ἀσφυκτικῆς ἀπελπισίας αἰφνὶς ἡκούσθη. Στραφεῖσα τότε εἶδε τὸν νεανίαν ὁρθοτενὴν ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ, συνεσπασμένους ἔχοντα τοὺς δακτύλους ἐντὸς τῆς κόμης, φαινόμενον θυμαλγὸς ἔργου θηλεωτάτης καὶ ἀμέτρου τινὸς ταραχῆς. Στιγμαῖς ἀνήγειρε τὸ μέτωπον καὶ εἶδε τὴν νεαράν γυναικα ἰσταμένην ἐν ἀφώνῳ συγκινήσει παρὰ τίνα βήματα. Μή τολμῶν δὲ νὰ προσῆπῃ περαιτέρῳ τῇ εἶπε :

— Κύρια, σᾶς ικετεύω, ἐπιδαιψίλευσάτε τὸν συγγνώμην σας εἰς τὸν δυστυχῆ, εἰς τὸν ἀνόντον; ἂν δέν θέλετε νὰ παρεργεθῆτε τὴν στιγμὴν ταύτην εἰς τὴν αὐτοκτονίαν του! . . .

Καὶ λέγων τοῦτο παρετίθει διὰ βλέψιας ἀπονενομένου τὸν Ροδανὸν βροντοφύνως ὄχοθουντα εἰς μικρὰν ἐκείθεν ἀπόστασιν. Ἐκείνην ἡφαίστουσα ἐκ φύσεως δὲν ἐτόλμα νὰ λαλήσῃ, ἀλλ᾽ ἐτρεμεν ἀφ' ἐτέρου μὴ διὰ τῆς σίγης αὐτῆς προξενήσῃ τραγικωτάτην καταστροφήν· καθ' ὅτι ἡ μορφὴ ἐκείνη ἡ ωχρὰ καὶ ἀγνωμάτως, ἀλλοιωθεῖσα ἀκαριαῖς ὑπὸ τοῦ ἀνέλπιδος πάθους τῇ παρίστη τὸ ἀπαισθώτατον θέαμα.

— Κυρία! . . . ἀνέκραξε πάλιν διὰ ἐσθεμένης φωνῆς· κυρία! δὲν μὲν ἔννοείτε. Ἀλλοιμονον! οὐτὸν ἔγω έννοιο ἐμαυτόν· τι εἶπα; τι ἐλάλησα; φεῦ! δὲν τὸ γνωρίζω. . . Σᾶς προσέβαλον οἱ λόγοι μου; λησμονήσατε τους, κυρία! . . . ἐδαπάνησα δῆλον μου τὴν ισχὺν καὶ τὴν κοίτιν ἵνα κρατήσω μίαν ἀκόμη λέξιν ἢ ὅποια ἀνέβη εἰς τὰ χεῖλα μου· λέξιν τὴν ὅποιαν δὲν ἔλεγον δὲν θὰ μοι συνεχωρεῖτε ποτέ, ποτέ, τὸ βλέπω καλῶς τῷρα!

— Σᾶς συγχωρῶ, κύριε, εἶπεν ἡ Θηρεσία· ἀλλά, πρὸς Θεοῦ, φείσθητε μου!

Ο νεανίας ἐνώσας τὰς χεῖρας, προσῆγγισεν αὐτὰς εἰς τὰ χεῖλα ἀτινα ἐκινοῦντο μηδὲν προφέροντα, ἐν φ' τὰ ὅμιμα του πτέρυγιζον ἔτι ἀπλότως τὴν Θηρεσίαν ἰσταμένην ἀκλόνητον. Είτα δ' ἔφυγε δρομιάως οὔτε καν ὑπέρβας τὴν κεφαλήν.

Τότε ἐκείνην ἀνέλαβε τὸν εὐθύνην δρόμον της διὰ βίηματος γρογοτάτου, καὶ μόνον ὅταν, εἰσελθούσα εἰς τὸν λειμῶνα, κατέκλεισε τὴν θύραν, τὸ στῆθος αὐτῆς ἀνέπνευσε. Δυσκόλως δέ, ἔνεκα τοῦ ταραλύσαντος τὰς δυνάμεις της φύσεως πόδην οὐδὲν θήσατο, καὶ μόνον τὸν λειμῶνα κατέκλεισε τὴν συνήθη διαγύειαν. Ὅφειλεν ἀρά γε νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν σύνγυρον της; οὐχί, διενοίην· θὰ προϊκάλει οὕτω, βεβαίως, δυσαρέστους ἢ καὶ φυιώδεις περιπλοκάς.

— Ω, σκι! εἶπε καὶ πάλιν· ἀφ' οὐ αὐτῷς ὁ ἴδιος ζητεῖ τὴν ἀναχώρησιν, τὸ ἀπλούστερον εἶναι τὸ νὰ ὑποχωρήσω· δλίγων μηνῶν ἀπούσια θὰ διορθώσῃ δλα ταῦτα καὶ θὰ μ' ἀπαλλάξῃ τῆς ζώσης μάστιγος.. . Ο δυστυχῆς! οὐδὲν ὑποπτεύει!

Τοῦτο ὑπῆρξε τὸ μυστικὸν αἴτιον, ὅπερ ἀπεφάσισεν ὁριστικῶς τὴν ἀναχώρησιν τοῦ νεαροῦ ζεύγους, ἥμέρας δέ τινας ὑστερὸν κατέλιπον τὸ μέλαθρον μετὰ πικρᾶς λύπης ἀμφότεροι βλέποντες τὴν ἀλήσιν τῆς εὐδαιμονεστάτης τοῦ βίου αὐτῶν ἐποχῆς.

Ἡ πιστὴν ἀγγλίας ἡκολούθει, ἀδιαφοροῦσα ἐφεξῆς πρὸς πάντα, ἀφ' ὅτου ἐβεβαιώθη ὅτι ἔσται ἀδιάρροικτος καὶ αἰωνία ἡ μετὰ τῆς Θηρεσίας συμβίωσις αὐτῆς.

Σύννονις, τὸν πώγωνα κρατῶν, ἐπὶ ἀκταῖον βράχου ὑπερκεμένου τὸν ἀειφρόχθων τοῦ ποταμοῦ κυμάτων εἰς ἄκραν κέρδους κορυφῆς ὁ Φορτουνάτος ἐθεώρει μακρόθεν τὸν λέμβον γοργῶς τοὺς ἀργυρώδεις ἀφρούς διασκίουσαν. Φεῦ! τι δὲν θὰ ἔδιδεν ὁ τάλας, ἵνα ἡ πρὸς στιγμὴν αὐτῷς ὁ χιονοπάγων πορθμεύς! . . . Ἡ ἀπρόσιτος τῆς ψυχῆς του θεότης, εἰσερχομένη εἰς τὸ σκάφος, εἶκε στηριχθῆ ἐπὶ τοῦ ὕδου του!

ΣΤ'.

Τὴν ἐπιοῦσαν τῆς εἰς Παρισίους ἀφίξεως αὐτῆς ἡ Θηρεσία ἔσπευσε νὰ προσευχηθῇ ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ ἀδελφοῦ της, ἐπειτα δὲ μετέβη εἰς τὴν μονὴν τῶν Βερναρδίνων, τῶν ὁποίων προΐστατο ἡ θεία της. Ἐν φ' ἀνέμενε τὴν δεβαδιμίαν μοναχῆν ἐν τῇ ἴδιᾳ ἐκείνης αἰθούσῃ ἡ νεαρὰ γυνὴ ὀνειροπόλει, τοὺς ὄφθαλμούς προσηλοῦσα ἐπὶ τοῦ ἀετώματος τοῦ ναϊσκού, ὅστις ὑψοῦτο κατέναντι παρὰ τὴν ἄκραν τῆς αὐλῆς. Παρέβαλλεν τὴν ὁδὸν ἵνα εἴχεν πῦλον ἐκλέξει, πρὸς ἐκείνην ἵνα ἐπὶ μακρῷ πρότερον ἐθεώρει ὡς τὴν μόνην ἀργοδίαν πρὸς τοὺς πόδας αὐτῆς. Ἀνεψιγνύνσκετο τῆς στιγμῆς ἐκείνης τῆς κρισίμου, πῆτις ἀπεφάσισε τὸν βίον αὐτῆς. Καὶ ἐβλεπεν ἑαυτὴν ἐν αὐτῷ τούτῳ τῷ δώματι ὅτε γέρε πεντεκαΐδεκα μηνῶν ἐκλυδωνίζετο ἐντὸς κόσμου ὅλου αἰσθημάτων ἀντιθέτων, ἀτινα τῇ πραύξεις σκοτοδίνην καὶ Ιλιγγον, ἐν φ' αἰ τρέμουσαι κεῖρες τῆς μίστρες Κράου ἐφέροντο ἐπ' αὐτῆς προσηλοῦσαι καρφίδας ἢ διπλοῦσαι πτυχάς ἐπὶ τῆς στιλπνῆς χιονολεύκου εὐθῆτος, ἵνα ἔμελλε νὰ φέρῃ τὴν αὔριον, ὅτε θὰ προύφερε τὸ ὑστατὸν «χαῖρε» πρὸς τὸν κόσμον, καὶ πρὸς τὸν Σενάκ.

Ἐπασχεν, ἐπασχε τότε τόσον ὁδὸν δύναται νὰ πάσχῃ ἀνθρωπίνην ὑπαρξίας, ἀλλὰ τὸ θάρρος αὐτῆς δὲν ἀπέβαλλεν. Ἀπαξ δεξαμένην, ἐπιζητούσα μάλιστα τὴν θυσίαν ἐδικαιοῦστο νὰ παραπονῆται διὰ τὴν δριμεῖαν τῆς θείας φοιταίας πληγῆν; δὲν ὀφειλεν ἄρα νὰ ρεύσῃ ὅλον τῆς καρδίας αὐτῆς τὸ αἷμα ἐπὶ τοῦ ἀγίου βωμοῦ ἀπὸ τοῦ iεροῦ τραύματος, ὅπερ ὀπωρδόπιτος θὰ ἐπουλοῦτο μετὰ μικρόν;

Ἐν τῇ μυστικῇ ἀνύψωσει τῆς ψυχῆς της ἀνέμενεν αἰφνιδίαν θεραπείαν, θαυμασίαν καὶ iεράν. πῆτις, ἀντιθέτως πρὸς τὰς ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐνεργουμένας, θὰ καθίστη αὐτὴν κωφήν πρὸς πᾶσαν φωνήν, τυφλήν πρὸς πάντα δράματα ἐκτὸς μόνον τῶν προερχομένων ἐξ οὐρανοῦ. Καὶ ίδού, τὸ θαῦμα ἔξετελεσθη, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἐναντίαν ἐποψίν· τοῦ οὐρανίου φωτὸς η χουσόλαμπετις ἀκτὶς τῇ ὑπέδειξεν ὅτι τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν τὴν ἀμεμπτον, τὴν μεγάλην τὴν ἀχανῆ, αὐτὴν καὶ μόνη ἐπλήρου! Ἀλλὰ πρὸ τῆς ήδειας ταῦτης ἀποκαλύψεις, πῆτις διαν ὅψῃ τῇ ἐπιλλοθε ἐπειδε τότε ἀναδιθητος, νομίζουσα ὅτι βεβαιώς θὰ κλεισθῶσιν οἱ ὄφθαλμοι της ἐδαίει.

Οὐχί, δὲν ἀπέθανεν· εὑρίσκετο πῦλον ἐν αὐτῷ τούτῳ τῷ τόπῳ ἡ ἀρχαία δόκιμος ζῶσα, ἀσφαλής, βεβαιά δέ τις ηκολούθησε τὴν ψυκικὴν ὁδὸν της, ἀγαπώ-

μένη, τρισευτυχής... Τὸ πρῶτον δὲ οὐδὲ ἀπὸ τοῦ γάμου αὐτῆς ἡ Θρησία ἀπέτεινε πρὸς ἑαυτὴν τὴν ἐπομένην ἐρώτησιν :

— Εἶμαι εὔδαιμων ;

Ἡ ἀπάντησις παρευθὺς πίκολούθησε, μακροτέρᾳ τοῦ δέοντος ἵστως, διότι οὐθελον ἀρκέσει τρία μόνα γράμματα.

— Διὰ τὶ νὰ μὴ νῦμαι ; τὶ μοὶ λείπει ; δὲν ἔχω τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, τὸν ἀναλλοίωτον ἔρωτα τοῦ ἀνδρὸς μου, τὸν πλοῦτον ὃς τις μοὶ ἐπιτρέπει τὸ ἀγαθοεργεῖν, τέλος τὴν ὑγίειαν μου ; . . . Βεβαίως δταν ἡ θεία μου μ' ἐρωτήσῃ ἂν μοι εὔτυχης θὰ μοὶ ήναι εὐχερής η καταφατική ἀπάντησις.

Παρευθύς δὲ η κ. δὲ Σαβογναῖ εἰσῆλθεν. Ἡγαπεῖς τὴν ἀνεψιάν της ἀπὸ τῶν δύο κειρῶν, ἔσυρεν αὐτὴν πρὸς τὸ παραθυρόν, τὴν προσπίτενισε διὰ τῶν μεγάλων ὄφθαλμῶν της καὶ ἀσπαζομένην αὐτὴν τρυφερῶς εἰς τὸ μέτωπον, τῇ εἰπε :

— Ἀγαπητὸν τέκνον, χαίρω πολὺ διότι σ' ἐπαναβλέπω· δὲν σὲ παριέμενα τόσον ταχέως.

Οὐδεμία ὑπῆρχεν ἐν τῷ φράσει ταύτῃ ἐπερώτησις η ἐπιτίμησις· ἀλλ' ὅμως η νεαρὰ γυνὴ κατηρυθρίασε, διότι καὶ αὐτή, πρὸ τῶν ἐσχάτων ἐκείνων τοῦ πρέμου βίου της ταραχῶν ἐπεθύμει νὰ λησμονῇ ἔτι τοὺς Παρισίους ἐπὶ μακρόν. Ἡνοίξε τὸ στόμα ἵνα εἴπῃ ὅποια λυπηρὰ ἀμπχανία κατέστησε φευκτέον ἐπὶ τινὰ χρόνον τὸ τρισπόθιτον ἐρημπτήριον· ἀλλὰ πρόληψίς της τρυφερὰ καὶ γλυκεῖα ἐσφράγισε τὰ κείλη αὐτῆς· μυστικὸν ὅπερ ἴναγκάστη ἀπὸ τοῦ προφίλους συζύγου της ν' ἀποκρύπτῃ, ἃς ἥγνοεῖτο κακὸν ἐδεῖται ὑπὸ πάσης ἀλλού ἀνθρωπίνης ψυχῆς, καὶ αὐτῆς ἔτι τῆς θείας της.

— Εγὼ ἐπεθύμουν, εἶπε, νὰ διέλθω τὴν ζωὴν μου ὅλην ὅπως ἐσχάτως διηγομεν· ἀλλ' ὁ Ἀλβέρτος φρονεῖ ὅτι μεταξὺ τῶν καθηκόντων πάσις κοινωνικῆς τάξεως δὲν ὀφείλει τις νὰ ἐκλέγῃ τὰ μᾶλλον εὐάρεστα, ἀποφεύγει τὰ ίττον ἰδέα.

— Ἀγαπητόν μου τέκνον, οὐδὲν εἶναι ἀληθέστερον τούτου· δὲν ὀφείλομεν, ἀν ἐνθυμῆσαι, νὰ θέτωμεν τὸν λύχον ὑπὸ τὸν μόδιον· μέχρι τοῦδε ἐδίδαξας παιδαρία, τὰ ὅποια μόνον τῶν πρώτων γραμμάτων εἶχον ἀνάγκην καὶ ἐθεράπευσας τοὺς γονεῖς των, οἵτινες μόνων σωματικῶν τινῶν φαρμάκων ἔχορχον· ἐφεξῆς θὰ ἀπαστράψῃς διὰ τῆς λαμπάδος τῆς τιμῆς καὶ τῆς πιστεώς σου μεταξὺ τῶν πολλῶν, οἵτινες θὰ φυσήσωσιν ἐπ' αὐτῆς. Ἔγὼ κατὰ πᾶν τέταρτον ἡ πέμπτον ἔτος ἀνακαλύπτω γυναικά τινα τοῦ κόσμου ζῶσαν κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ συζύγου της ἀνατρέψουσαν τὰ τέκνα της καλῶς, τοιαύτην, ἐν ἐνὶ λόγῳ, ὅποια σὺ ἐπιθυμεῖς νὰ ἴσαι καὶ πρὸ πάντων εὐεργετοῦσαν τοὺς ἄλλους, (διότι θὰ ἴδης ὅτι ὑπάρχουσι περιστάσεις καθ' ἃς δύναται τις νὰ ἐλεῖσθη καὶ τοὺς πλουσιωτέρους αὐτοῦ), καὶ συντροῦσαν ἀναλλοίωτον τὴν εὐδαιμονίαν της· ὅσακις δὲ συναντήσω τὸ φαινόμενον τοῦτο τῆς θείας κάριτος εὐλογῶ τὸν Οὐρανόν, τὸν εὐλογῶ ὡς ὀφείλω, . . . καὶ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην διαμένω ἀθυμος.

— "Ω, ὅχι, θεία μου . . .

— Ναι, ἀνεψιά μου ! νομίζεις ὅτι εἶναι εὐάρεστον τὸ νὰ λέγῃ τις πρὸς ἑαυτόν : « Απὸ τεσσαράκοντα ἐτῶν ἀπογνήθην τὸ κόσμον καὶ πᾶν ὅτι ἔχει καλόν,

— διότι, ώμεν ἀμερόληπτοι, ἔχει τὰ καλά του, — ἀπογνήθην τὸν κόσμον, περιτυλιχθεῖα εἰς τὸ ἀμαυρὸν αὐτὸ περιστήθιον, τὸ κατάσκληθον ὅπερ πληροῖ τοὺς πόρους του· ὑπήκουσα, ὅπερ δύσκολον· διέταξα, ὅπερ ἔτι δυσκολώτερον· ἐμελέτησα, ἐνίστευσα, προσυπήθην· ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἀποθησκουσα ἐπὶ ξηροῦ ἀχύρου δὲν θὰ ἴδω προσθίλεες ἔγγονους κλαιούντας πέριξ μου. Ή δὲ κυρία δεῖνα, η ὅποια δὲν ἐμόχθησε τόσον, η ὅποια ξηρόν δεῖ δῆλοι, — ἀλλὰ καλλίτερον η δῆλοι οι ἀλλοι, — η ὅποια πήγαπήθη καὶ ἐγγώρισε τὰς γλυκυτάτας τοῦ βίου καράρες, θὰ ἔχῃ θέσιν καλλίτεραν τῆς ιδικῆς μου ἐν τῷ Παραδείσῳ, διότι μεθ' ὅλα ταῦτα ἐπράξει τι δυσκολώτερον η ἔγω ! . . . καθ' ὅλον δὲ τῆς ἀτέρμονος αἰωνιότητος τὸν ἀπέραντον χρόνον θὰ μὲ προσθίλεται ἀφ' ὑψηλοῦ, ως ἀλλοτε ἐν τῷ θεάτρῳ παρεπήρουν ἔγω ἐκ τοῦ πατρικοῦ θεωρείου τοὺς πτωχούς, οἵτινες μόλις ξύλινα θρανία πήδυναντο νὰ καταλάβωσιν ! . . . » Άλλ' ίδού, ἐπανέλαβον ήδη ἀκουσίως μου τὰς νουθεσίας τὰς ὅποιας ἀλλοτε εἶχον εἰς τὸ στόμα.

— Μὴ λησμονῆτε διὰ τίνος τρόπου τὰς ἐτελειώνετε, εἶπεν η Θρησία ὑποκλινομένη πρὸ τῆς θείας της.

Η Σεβασμία μοναχὴ θείδα τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς ἀνεψιᾶς της ἐχάραξε διὰ τοῦ ἀντίχειρος μικρὸν Σταυρόν.

— Αγαπητὴ μου θεία, εἶπεν η κυρία δὲ Σενάκ, μη μ' ἐκφοβῆτε τόσον· γνωρίζω πόσον δυσκολώτερος είναι ὁ δρόμος μου τοῦ ιδικοῦ σας, ἀλλ' ἐν τούτοις αἰσθάνομαι πάντοτε ἀνυπουργίαν τινᾶ, μάλιστα ὅταν ἔρχωμαι ἐδῶ.

— Μόνον «τινὰ ἀνυπουργίαν ;» πρώτης μειδῶσα η φασοφόρος· τότε τὰ πάντα ἔχουσι καλῶς. «Ω, έάν ἐγγνώσιες, ἀγαπητὴ μου κόρη, ἐπανέλαβεν εἶτα διὰ φωνῆς σοφαρωτέρας, έάν ἐγγνώσιες ὅποιαν πληθύν νεογάμων γυναικῶν εἶδον νὰ κλαίωσι καὶ νὰ ἐνῶσι σπασμιωδῶς τὰς χεῖρας λέγουσαι : «κυρία ἃς ήδη νασθε νὰ μὲ κρατήσητε πάντοτε ἐδῶ, νὰ μὲ καταστήσητε καθ' ὅλην τὴν ἐπίλοιπον ζωὴν μου μίαν τῶν δυστυχῶν ἐκείνων ταπεινῶν δοκίμων, αἱ ὅποιαι τρίβουσι τὰ δάπεδα καὶ πλένουσι τὰς αὐλάς ! . . .

— Είναι δυνατόν ! εἶπε στενάζουσα η Θρησία. Άλλοιμονον ! καὶ τί ταῖς ἀποκρίνεσθε λοιπόν !

— Ίδού ὁ ὄκπελος ! . . . δὲν ταῖς ἀποκρίνομαι τίποτε· τὰς λαμβάνω μόνον ἀπὸ τοῦ βραχίονος καὶ τὰς ὄδηγῶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν· ἐκεῖ κλαίουσι, προσεύχονται, ἐπειτα σπογγίζουσι τοὺς ὄφθαλμούς καὶ ἀναχωροῦσι· γενικῶς ἐπανέρχονται δις η τρίς· καὶ κλαίουσι πάλιν, ἀλλὰ πλέον δὲν προσεύχονται· ἐπὶ τέλους λέγει τὸ ζήτημα· δὲν τὰς ἐπαναβλέπω πλέον, διότι ὁ κόσμος τὰς παρηγορεῖ κατ' ιδίαν τινὰ μέθοδον. Άλλὰ τώρα ἃς οὐκιλήσωμεν περὶ σοῦ, περὶ τοῦ συζύγου σου, περὶ τῆς Κάθετιν Κράου.

— Αφ' οὐ ἐπὶ διάστημα ώριαῖον η μοναχὴ πικροάσθη τῆς νεαρᾶς γυναικός, αὐτὴ πήγέθη ἣν ἀναχωροῦσῃ.

— Τέκνον μου, τῇ εἶπε τότε η κ. δὲ Σαβογναῖ, εἶσαι ὑπαρχεις γενναία καὶ εὐσεβής· ἀλλὰ διὰ τὴν ἐπὶ τῆς γηνῆς σφαίρας σταδιοδρούσιαν δέον νὰ ἔχῃ τις μᾶλλον πόδας η πτέρυγας· μὴ καταχωρ τοῦ ιδεώδους, διότι τοῦτο εἶναι μέσον πρὸς ἀπόκτησιν οὐδε-

νὸς ἄλλους ή δυστυχίας ἐπὶ γῆς, οὐχὶ μὲν σύνηθες, ἀλλ' ἀσφαλές. Ἀδύνατον δὲ νὰ δώσῃ τις τὴν εὐδαιμονίαν εἰς τοὺς ἄλλους ἀν δὲν τὴν ἔχῃ αὐτός.

Ἐν τούτοις ἡ ἄφιξις καὶ ἐγκαθίδρυσις τοῦ νεαροῦ ζεύγους ἐν τῷ κατὰ τὴν πλατεῖαν Ὁρσαὶ μεγάρῳ, ὅπερ ἐπὶ τόσον χρόνον διέμενε κατάκλειστον καὶ ζοφερόν, ἀπετέλεσε τὴν μᾶλλον ἐνδιαφέρουσαν καὶ περίπουστον εἰδοποίησε τῆς ἐποκῆς ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὁχτῆς τοῦ Ροδανοῦ, ἐπειδὴ γενικῶς ἐπιστεύετο ὅτι οἱ δύο σύζυγοι ἑκουσίων θαπτόμενοι ἐν τῇ πρεμιά τῆς ἔξοχῆς, ὅπως ἐπιτιώξωσιν αἰωνιό την ἔρωτος, ἐμελλον νὰ διατρίψωσιν ἐκεῖ παιζοντες πεσδούς ἐπὶ δύο ή τρια τούλαχιστον ἔτη. Καθ' ὅτι, ὡς ἔλεγεν ὁ φαρῶνος δὲ Ζαβερόλακ, μόνον εἰς τὰ παγερὰ τοῦ κοιμητηρίου ἐδάφη δύναται νὰ εῦρῃ χῶρον ἀληθοῦς ἐφαρμογῆς ἡ λέξις αἰωνιό της. Οὕτος ἔλεγεν ἐτοιμῶς δύσακτος πρὸ αὐτοῦ ἐγίνετο λόγος περὶ τοῦ νεαροῦ ζεύγους, τὰ ἔξης :

— Ἀκούσατε καλῶς τοὺς λόγους μου. Ή κ. δὲ Σενάκ εἶναι σύμερον εἴκοσι ἐπτὰ ἑτῶν. Θὰ τὴν ἴδωμεν νὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὸν κόσμον ὀλίγον πρὸ τῆς τριακοντάδος, βαρυνθεῖσαν τόσον τὴν ἔξοχήν ὅσον καὶ τὸν σύζυγον· τότε ἐν δύο μὲν θὰ λάμπῃ ἐν ὅλῃ τῇ ἀκμαὶ δρόσφ τοῦ κάλλους της, δὲν θὰ ἐλκύσῃ τὸν προσοκήν οὐδενός· ἀλλ' ὅταν ἡ πρώτη ρύτις ἐγγραφῇ ἐπὶ τοῦ μετώπου της, θὰ παρατηρήσῃ ὁ κόσμος ὅτι εἶναι δεξιὰ βλεμμάτων προσεκτικῶν· ἀμα τῇ ἐμφανίσει τῆς δευτέρας ρύτιδος αἱ ἐψηφισίδες θὰ ὀμιλήσωσι περὶ αὐτῆς λέγοντας «ἡ ὥραία κυρία δὲ Σενάκ». ἀλλ' εἰς τῆς τρίτης τὴν ἐμφάνισιν θὰ ἀναγορευθῇ πρόεδρος δύμηρεως τῆς ὁποίας δὲ Ἀλβέρτος θὰ γείνηται σηματιοφόρος· διότι παρ' ἡμῖν αἱ ρύτιδες θεωροῦνται ἐπὶ τῶν γυναικείων παρειῶν ὡς τὰ χειράδια εἰς τῶν δέξιωματικῶν τὰς χειρῶν· δὲν ἔχω δίκαιον;

— Η εὐρεῖα λοιπὸν πεῖρα τοῦ φαρῶνος διεψεύσθη πῦρ· διότι ἡ Θηρεσία παρουσιάσθη μετὰ ἵνα μόλις ἐνιαυτὸν ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀπολύτως ρύτιδος, καὶ τόσον ὀλίγον κεκορεσμένη ἐκ τῆς ἔξοχῆς καὶ τοῦ συζύγου αὐτῆς, ὅπερ δὲ ἀκούων καὶ βλέπων αὐτὸν θὰ διενοεῖτο νὰ ἐρωτήσῃ: «διατί λοιπὸν οὐλήες ἐδό;».

Ἐν τούτοις ἐρῶτησιν τοιαύτην οὐδεὶς ποτε τῇ ἀπέτεινε, διότι ἡ νεαρὰ γυνὴ εἶχεν ἴδιον τι ἐπιβλοτικὸν πῆδος, ὅπερ καὶ τοὺς θρασυτάτους ἐπηρέαζε. Τοῦτο δὲ συνίστατο οὐχὶ εἰς τὴν χρονιμοποίησιν τῆς πνευματικῆς αὐτῆς ζωηρότητος πρὸς κεραύνωσιν τῶν περὶ αὐτὸν διὰ τραχειῶν καὶ δικτικωτάτων ἀπαντήσεων, οἷας αἱ γυναικεῖς τῆς σήμερον ἐπιγριπτουσιν εἰς τὸ πρόσωπον ὑμῶν μετὰ καρίεντος λακωνισμοῦ, ὀδοντίποτε μικρὸν κανὸν ἢ οὐδεῖσα ἀφοργῆ, ἀλλ' εἰς τὸν διὰ μόνων τῶν γλαυκῶν βλεμμάτων ἐκφραστιν αἰφνιδίας τινὸς καὶ ζωηρᾶς ἐκπλήξεως, ητὶς ἐνεποίει αἰσθητικῶν ισχυροτέρων ἢ πᾶσα ὕβρις καὶ περιφρόνιος ἀλγεινῆς. Ἀφ' ἑτέρου, χάρις εἰς τὸ μοναστήριον, τὴν εἰς Αἴγυπτον ἐκδημίαν, καὶ τὸ παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Ροδανοῦ γηραιὸν μέλαθρον, δὲν εἶχε στρατολογήσει περὶ αὐτὸν τοὺς συνήθεις ὀμιλους τῶν κυρίων, οἵτινες τὰ πάντα λέγουσι, καὶ τῶν κυριῶν πρὸς αἱ οὐδὲν δύναται τις ν' ἀποκρύψῃ, τὴν ἀπαισίαν ταύτην γενεάν, ητὶς ἔξισου ὀλεθρίως ἐπιτρόπη ἐπὶ τῆς εὐδαιμονίας ἀμφοτέρων τῶν συζύγων. Επομένως δὲ η κοινωνία ἡ ἐκπλαγεῖσα ὑπὸ τῆς ἐπα-

νόδου της, ἔξεπλαττεν αὐτὴν ἐπιστης. Κατ' αὐτὴν τὸ ιδιόρρυθμον τοῦτο ζεύγος οὐδὲν ὀπολύτως ἐπραττεν ὡς οἱ λοιποὶ ἀνθρωποι.

Μόλις κενώσαντες τοὺς ὁδοιπορικοὺς αὐτῶν σάκκους οἱ δύο σύζυγοι διεξεπεραίωσαν θαρραλέως περὶ τὰς τριακοδιάς ἐπισκέψεις, τὰς μὲν ὅλως ἀφ' ἑαυτῶν, τὰς δὲ τῇ συμπράξει τῆς ἀμάξης καὶ τῶν ἵππων. Καὶ οὖν μὲν βεβαίως αὗται εὐαριθμότεραι ἢ ὅσον ἀρμόζει εἰς τοιαύτην κοινωνικὴν θέσιν, ἀλλ' οὐκ οὔτε τοντονέκινοι δὲν ἐπεθύμουν νὰ φανῶσιν ἐν Παρισίοις ἐπιρρεπέστεροι εἰς σχέσεις ἢ ὅσον ἐφάνησαν ἐν τῇ ἔξοχῇ. Ταύτοχρόνως ἡ ἐγκαθίδρυσις αὐτῶν διενηργεῖτο, ἀντιθέτως πρὸς τὴν ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν, μετὰ πλειόνος ταχύτητος ἢ πατάγου, τοῦθ' ὅπερ ὄμολογουμένως, κατὰ μέγα μέρος ὀφείλετο εἰς τὴν κυτάστασιν τοῦ μεγάρου, διότε οὐδενὸς ἐπιπλου ἐστερεῖτο κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἀφίξεως. Τὰ δὲ ὄχηματα, οἱ ἵπποι καὶ οἱ υπηρέται, ἀπαντες ἔχαιρετο ἀλλ' ἐπὶ ἀδρῆ ἀμοιβῇ ἀντισταθμισθέντες, εὐρέθησαν ἐν τῷ ἄμμα ώστε είχον ἀναδύσει ἐκ τῆς γῆς.

— Απαξ καθ' ἐβδομάδα ἡ κόμισσα προσέδεψε γεῦμα δι' ὃ ἀνευ μεγάλης προσοκῆς ἐξέλεγε τὸ ἀναγκαιοῦν ἀνθρόγαλα, ἀπεδέχετο ὅμως δυσκόλως προσκλήσεις εἰς γεύματα παρὰ φίλικαῖς οἰκογενείαις. Κατὰ δεκαπενθυμερίαν μετέβαινεν εἰς τὸ θέατρον, τοῦ ὅποιου οἱ θαυμῶνες ὡς δυσχερῆ ἀθλον ἐθεωροῦν τὸ νὰ κατορθώσωσιν ἵνα εισδύσωσιν εἰς τὸ θεωρεῖον αὐτῆς, ὅπερ ὁ σύζυγος ἐφρούρει, μηδόλως διανοούμενος ὅτι πολλὰ μειδιάματα προσκάλει ἡ στοργικὴ αὐτοῦ ἐπαγρύπνησις. — Άλλως τε πάντοτε δύσακτος ἐφαίνοντο πρὸ τῆς κοινωνίας ἐφαίνοντο ὅμοι.

Συγχάκις ἡ Θηρεσία ἀκουσίως προνθεία εἰς τὸ ἐρώτημα ὅπερ φίλη τις τῇ ἀπέτεινεν :

— Αγαπητή μοι, πῶς θὰ διέλθητε τὴν ἐσπέραν; Τότε δὲ εύδαιμων σύζυγος, σχετικῶς ἰκανώτερος ἢ η γυνὴ αὐτοῦ ἐν τῇ τέχνῃ τοῦ ψεύδεσθαι, προσέβαλλεν ἐτοίμως φανταστικὴν τινὰ ἔξοδον, καὶ η ἴδιαιτέρα αὐτῶν ἐν τῷ δευτέρῳ όρδοφῳ αἴθουσα ἔκρυπτε τῇ ἐσπέρᾳ ἐκείνηρ ὅπισθεν τῶν καταπεπατασμένων αὐλαῖῶν της τὸ ἐρωτικὸν ἐκείνο ζεύγος, ὅπερ οἱ νήπιοι φίλοι ἐθεωροῦν ἀποπνούμενον εἰς γεῦμα ἐν ἀστικῷ τινι μεγάρῳ η εἰς τὸν ἀπόλαυσιν θεατρικῆς παραστάσεως.

Ταχέως ὁ Σενάκ ἐθεωρήθη ὡς τέλειον πρότυπον ζυλοτύπου συζύγου διὰ τὸν λόγον ὅτι ἀνοικτογόμνως προέχραφεν ἐκ τοῦ κύκλου τῆς δράσεως τῆς γυναικὸς αὐτοῦ τὰς ἐπ' ἀγαθοεργῷ σκοπῷ πωλήσεις, τὰς ἐκδομάτας εἰς πανηγύρεις καὶ ὅλλας κοινωνικὰς τύρβας, ἐν αἷς αἱ βεβηλόταται ἀνθρώπινοι ὑπάρξεις δύνανται νὰ διαβεβαιωθῶσιν εἴτε διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, εἴτε ἄλλως πως τίς ἐκ τῶν ἀριστοκρατίῶν ἔχει τὸν δυστυχίαν τοῦ νὰ η ἴσχνη η τὴν εύτυχίαν τοῦ νὰ η ἔμελης καὶ εὔσαρκος.

Νεαραὶ τινες φίλαι, — ὑπὸ τὸν κοινωνικὸν ἐκδοξὴν τῆς λέξεως, — ὑπερνικῶσαι τὴν παγερὰν οὐτως εἰπεῖν καὶ ἐκφοβιστικὴν ἐπιφύλαξιν, ἦν η Θηρεσία ταῖς ἐνέπνεεν, προχισαν σκώπτουσαι αὐτὴν, ὅτι δῆθεν εἶχε σύζυγον τὸν Ὀθέλλον. — Άλλ' ἀληθῶς εἰπεῖν, αὐτὴν πήγνοις περὶ τίνος νὰ λαλήσῃ ὅσάκτις εύρισκετο ἀπέναντι τῶν τοιούτων προσωπικοτήτων, αἴτινες καίτοι ἔντιμοι, διακεκριμέναι καὶ εύσεβεῖς ἐνίστε, δὲν ἀντελαμβάνοντο ὅμως ὀφθῶς τὴν ἀληθῆ οὐσίαν